

ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ 2026
ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΚΕΙΜΕΝΑ

Tristissimus haec tibi scribo: Fundāni nostri filia minor mortua est. Eā **puellā** nihil umquam festivius, nihil amabilius nec longiōre vitā dignius vidi. Nondum annos XIII impleverat, et iam illi anīlis prudentia, matronālis gravitas erat et tamen suavitas puellāris. Ut illa patris cervicibus inhaerēbat! ut nos amīcos paternos et amanter et modeste complectebātur! ut nutrīces, ut paedagōgos, ut praeceptōres diligēbat!

Manius Curius Dentātus maximā frugalitāte utebātur, quo facilius divitias contemnere posset. Die quodam Samnitium legāti ad eum venērunt. Ille se in scamno assidentem apud focum et ex ligneo catillo cenantem eis **spectandum** praebuit. Samnitium divitias contempsit et Samnītes paupertātem eius mirāti sunt. Nam cum ad eum magnum pondus **auri** publice missum attulissent, ut eo uterētur, vultum risu solvit et protinus dixit:

Ut enim leges **omnium** salūtem singulōrum salūti antepōnunt, sic vir bonus et sapiens et legibus parens consulit utilitāti omnium plus quam unīus alicuius aut suae. Nec magis vituperandus est proditor patriae quam proditor commūnis utilitātis, aut commūnis salūtis desertor propter suam utilitātem et salūtem. Ex quo fit, ut **laudandus** is sit, qui pro re publicā cadat, quod decet cariōrem nobis esse patriam quam nosmet ipsos.

A.1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση των αποσπασμάτων:
«Nondum annos ... modeste complectebatur!», «Ille se in scamno ... dixit», «Nec magis ... nosmet ipsos».

Μονάδες 20

B.1. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω περιόδους λόγου ως σωστές ή λανθασμένες, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε περίοδο, τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος**.

α. Το πρώτο είδος που ακμάζει στη ρωμαϊκή λογοτεχνία είναι η τραγωδία.

- β. Το αρχαιότερο πεζό λατινικό έργο που σώζεται ανήκει στον Κάτωνα.
- γ. Στην περίοδο του Αυγούστου (31 π.Χ.-14 μ.Χ.) ακμάζει κυρίως η ποίηση.
- δ. Ο πιο γνωστός εκπρόσωπος των «νεωτερικών» είναι ο λυρικός ποιητής Κάτουλλος.
- ε. Ο Λουκρήτιος γράφει το έπος Αινειάδα.

Μονάδες 10

B.2. Να εντοπίσετε στα παραπάνω κείμενα μία ετυμολογικά συγγενή λέξη της λατινικής για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

πλήρης – κρανίο – σβέλτος - παράδοση – κάζο

Μονάδες 10

Γ.1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

tristissimus	: τον θετικό βαθμό του επιρρήματος
minor	: τον υπερθετικό βαθμό του επιρρήματος
nihil	: τη γενική πληθυντικού αριθμού στο ίδιο γένος
suavitas	: την αιτιατική πληθυντικού αριθμού
nutrices	: την ονομαστική ενικού αριθμού
maxima	: τον θετικό βαθμό του επιρρήματος
frugalitate	: τη γενική πληθυντικού αριθμού
facilius	: τους άλλους δύο βαθμούς του επιρρήματος
ille	: την ονομαστική ενικού στο ουδέτερο γένος
pondus	: την αιτιατική στον πληθυντικό αριθμό
vultum	: την ονομαστική στον άλλο αριθμό
saluti	: την ονομαστική στον ίδιο αριθμό
proditor	: τη δοτική πληθυντικού αριθμού
cariorem	: τον ίδιο τύπο στον υπερθετικό βαθμό
nobis	: τον ίδιο τύπο στον άλλο αριθμό

Μονάδες 15

Γ.2. Να γράψετε τους τύπους που σας ζητούνται για κάθε έναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

mortua est	: το β' ενικό υποτακτικής ενεστώτα
impleverat	: το β' ενικό προστακτικής ενεστώτα ε.φ.
inhaerebat	: το γ' πληθυντικό οριστικής συντελεσμένου μέλλοντα ε.φ.
complectebatur	: την αφαιρετική πτώση του σουπίνου
diligebat	: το απαρέμφοτο παρακειμένου ε.φ.
contemnere	: το β' πληθυντικό οριστικής παρακειμένου ε.φ.
utebatur	: το απαρέμφοτο ενεστώτα
venerunt	: το α' πληθυντικό υποτακτικής ενεστώτα π.φ.
praebuit	: το β' ενικό οριστικής μέλλοντα π.φ.
contempsit	: το γ' πληθυντικό προστακτικής μέλλοντα π.φ.
solvit	: το β' πληθυντικό υποτακτικής υπερσυντελικού π.φ.
anteponunt	: το γ' πληθυντικό οριστικής παρακειμένου ε.φ.
consulit	: το απαρέμφοτο μέλλοντα π.φ.
vituperandus est	: το β' ενικό υποτακτικής ενεστώτα ε.φ.
cadat	: το α' ενικό υποτακτικής παρακειμένου ε.φ.

Μονάδες 15

Δ.1.α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω όρους:

puellā	: είναι	στο
spectandum	: είναι	στο
auri	: είναι	στο
omnium	: είναι	στο
laudandus	: είναι	στο

Μονάδες 5

Δ.1.β. ut laudandus is sit (nobis): Να αντικατασταθεί η δευτερεύουσα πρόταση από την ισοδύναμη εκφορά **debeo + απαρέμφοτο**.

Μονάδες 4

Δ.1.γ. «quo facilius divitias contemnere possit»: Να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1) και να αιτιολογήσετε τον τρόπο εισαγωγής και εκφοράς της (μονάδες 3).

Μονάδες 6

Μονάδες 10

Δ.2.α. Στην παρακάτω περίοδο λόγου να μετατρέψετε τη σύνταξη στην αντίθετή της:

Samnitium divitias contempsit

Μονάδες 5

Δ.2.β. Fundāni nostri filia minor mortua est.: Να μεταφερθεί το απόσπασμα στον πλάγιο λόγο, με εξάρτηση από **C. Plinius scripsit**

Μονάδες 4

Δ.2.γ. ut eo uteretur Να μεταφερθεί το απόσπασμα τις άλλες μορφές του σκοπού. Να σχολιάσετε σχετικά με τη γερουνδιακή έλξη.

Μονάδες 6

Μονάδες 15

Καλά αποτελέσματα!!!